

DEBAT GEWASBESCHERMING: 'GRAAG EEN BELEID OP BASIS VAN FEITEN' 'DE NUCHTERHEID MOET TERUG IN HET DEBAT'

'De gereedschapskist van de teler staat onder druk: de sleutel ligt in Europa'. Met dit thema ging een vijftal sprekers en een goed gevulde zaal met belangstellenden met elkaar in debat op de Bayer Forward Farm in Abbenes. Eén vraagstuk keerde daarbij telkens terug: hoe zorgen we ervoor dat niet de emoties maar de feiten voorop staan bij discussies over gewasbescherming?

CDA EUROPARLEMENTARIËR ANNIE SCHREIJER-PIERIK
IN GESPREK MET DAGVOORZITTER MONIQUE OOMS:
„DE NUCHTERHEID MOET TERUG IN HET DEBAT.”

Speciale gast deze middag is CDA Europarlementariër **Annie Schreijer-Pierik**. In een kort openingsgesprek met dagvoorzitter Monique Ooms uitte zij haar zorgen over hoe er in Brussel met belangrijke landbouw- en voedselvraagstukken wordt omgegaan. „Emoties spelen een steeds grotere rol bij beslissingen. En dat heeft bij vraagstukken over bijvoorbeeld gewasbescherming al tot veel schade voor de land- en tuinbouw geleid. Neem glyphosaat. Alle gerespecteerde onderzoeksinstituten - waaronder de EFSA* - komen tot de conclusie dat het middel veilig is voor mens en milieu. En toch is er een einddatum van vijf in plaats van vijftien jaar vastgesteld voor de toelating van glyphosaat. Ik noem dat pure emo-politiek.” Volgens Schreijer-Pierik moet de nuchterheid terug in het debat en moeten beslissingen op basis van feiten worden genomen. Daarvoor moet de landbouwsector zich veel meer in het debat mengen en vooral ook de nuchtere feiten aan blijven dragen, zo benadrukt de CDA-politica. „Als het over koeien gaat zit er vaak maar een handvol mensen in de conferentiezaal, maar als het over de heilige koe gaat, dan zit die zaal echt bomvol! Wat ik maar zeggen wil: de land- en tuin-

bouw laat nu zoveel kansen liggen om haar belangen te verdedigen.”

Onvoorspelbaar beleid

Na de vurige aftrap met Schreijer-Pierik geven de overige vier sprekers hun visie over toekomst van de gewasbescherming en de rol die Europa daarin speelt. **Hinse Boonstra** van Bayer vertelt dat het concern al een aantal jaren vol inzet op innovatie. „We hebben

MARITZA VAN ASSEN, DIRECTEUR NEFYTO: „DE BEELDVORMING RONDOM GEWASBESCHERMING IS NU STELSELMATIG NEGATIEF. DAT REMT ELKE VORM VAN ONTWIKKELING EN VOORUITGANG AF.”

al veel bereikt op het gebied van duurzaamheid, alleen blijft het lastig om dat effectief met de maatschappij te communiceren. En zo lang er nog gewasbeschermingsmiddelen in de sloot worden gevonden, zullen we éxtra hard moeten werken om die vooruitgang in duurzaamheid voor het voetlicht te krijgen”, zo stelt hij. Als belangrijke tools om de land- en tuinbouw toekomstbestendig te maken noemt Boonstra veredeling, precisielandbouw en innovatieve middelen en technieken, zoals gewasbeschermingsmiddelen van biologische oorsprong. „Met deze drie pijlers verwachten we de landbouw wereldwijd op een hoger plan te kunnen brengen. Punt is alleen dat deze drie pijlers nog volop in ontwikkeling zijn en dat we daar ook draagvlak voor nodig hebben. Er is dus tijd nodig om deze pijlers tot bloei te laten komen, maar in de tussentijd raakt de middenkast van de teler in sneltreinvaart leger. Op korte termijn gaat dat voor veel problemen zorgen”, zo waarschuwt Boonstra.

Nefyto-directeur **Maritza van Assen** sluit graag aan bij Boonstra's woorden en vertelt

HINSE BOONSTRA, BAYER: „ER IS TIJD NODIG OM INNOVATIEVE MIDDELEN EN TECHNIEKEN TOT BLOEI TE LATEN KOMEN. MAAR IN DE TUSSENTIJD RAAKT DE MIDDELENKAST VAN DE TELER IN SNELTREINVAART LEGER.”

dat er binnen Europa vrijwel geen nieuwe middelen meer worden toegelaten. „De kosten voor de toelating zijn de laatste jaren enorm gestegen en ook de regels voor toelating zijn steeds stringenter geworden. Dat maakt het voor fabrikanten bepaald niet aantrekkelijk om nieuwe middelen op de markt te introduceren." Een bijkomende factor is de toenemende onvoorspelbaarheid en wispelturigheid van politiek en maatschappij. „De beeldvorming rondom gewasbescherming is nu stelselmatig negatief. Dat remt elke vorm van ontwikkeling en vooruitgang af. Bovendien durven politici en andere decisionmakers zich nauwelijks meer positief uit te laten over gewasbeschermingsmiddelen, waardoor er in mijn ogen soms onbegrijpelijk beslissingen worden genomen. Het gevolg daarvan is dat middelen onnodig verdwijnen of zwaar gereguleerde middelen nóg zwaarder worden gereguleerd. Het is daarom hoog tijd voor rationalisering van het debat en een beleid op basis van feiten", aldus Van Assen.

NIELS LOUWAARS, DIRECTEUR PLANTUM:
„ALLES WAT JE IN HET ZAADJE KUNT
PROGRAMMEREN, HOEF JE LATER NIET
TE CORRIGEREN."

Maatschappelijk druk

Niels Louwaars, directeur Plantum (*de branchevereniging voor bedrijven in de sector plantaardig uitgangsmateriaal, red.*), ziet binnen de gewasbescherming een belangrijke rol weggelegd voor de veredeling. „Alles wat je in het zaadje kunt programmeren, hoef je later niet te corrigeren", zo stelt hij. Volgens Louwaars zijn er tal van nieuwe verdelings-technieken waarmee op een snelle manier schoon en gezond zaad geproduceerd kan worden, alleen zijn deze technieken, zoals bijvoorbeeld CRISPR-Cas, niet toepasbaar in Europa. „Met CRISPR-Cas zijn zeer snelle en

JORIS BAECKE, LTO NEDERLAND: „WE GAAN
GRAAG DE UITDAGING AAN OM GROENER TE
WERKEN. MAAR DAARVOOR HEBBEN WE WEL
VOLDOENDE BOUWSTENEN NODIG."

grote stappen te maken in vergroening en verduurzaming van de landbouw. Ik zou het eeuwig zonde vinden als we deze prachtige sleutel tot innovatie aan ons voorbij laten gaan." Louwaars vraagt zich af waarom Europese politici niet durven of willen beslissen op basis van ratio en wetenschap. „Waarom worden logische beslissingen ingeruild voor emotionele beslissingen? Blijkbaar is er teveel druk vanuit de maatschappij, waardoor er onvoldoende 'comfortabele ruimte' overblijft om op basis van feiten te beslissen. We zullen daarom nóg meer ons verhaal moeten vertellen. Want dat verhaal is aan alle kanten groen en duurzaam."

Joris Baecke, portefeuillehouder Gezonde Planten bij LTO Nederland, wil de uitdaging om groener te gaan werken graag aangaan. „Maar daarvoor hebben we wel voldoende bouwstenen nodig. En op dit moment zijn die bouwstenen er nog niet allemaal", zo stelt hij. Baecke doelt hiermee niet alleen op de geringe beschikbaarheid van 'groene' middelen, maar ook op het ingewikkelde proces om planten 'vanuit de bodem' weerbaarder te maken tegen ziekten en plagen. „Plantweerbaarheid is complexe materie waar we nog maar heel weinig van weten. We hebben tijd nodig om deze processen te doorgronden en er voordeel uit te halen. Maar ondertussen raken we heel veel middelen kwijt die we op dit moment gewoon nog niet kunnen missen. Dat proces moet nu echt stoppen!" Volgens de LTO-voorman heeft de sector genoeg feiten en argumenten voorhanden om te kunnen onderbouwen waarom middelen beschikbaar moeten blijven. „Maar helaas durven veel politici het niet aan om deze argumenten te gebruiken, want dat kan wel eens slecht vallen bij het electoraat. Het vergt politieke moed om iets positiefs over gewasbeschermingsmiddelen te zeggen", zo stelt hij vast.

Politieke moed

In de aansluitende paneldiscussie grijpt

Schreijer-Pierik meteen de kans om te reageren op Baecke's uitspraak. „Het is waar: het vereist lef om vóór het behoud van gewasbeschermingsmiddelen te staan. Dat kan alleen als je heel duidelijk kunt maken dat ze A: gewoon legaal zijn, B: niet schadelijk zijn voor mens en milieu en C: heel erg nodig zijn om gezond en voldoende voedsel te telen. Dus nogmaals: voedt ons met sterke argumenten, want die hebben we in Brussel keihard nodig!" De CDA-politica benadrukt hierbij dat de belangen van de verschillende EU-lidstaten soms mijlenver uit elkaar liggen en dat protectionisme - eigen land eerst - steeds meer grip krijgt op de besluitvorming. „Het kan dus zijn dat deskundigen uit verschillende landen het helemaal eens zijn over een bepaalde maatregel, maar dat er vanwege landsbelangen toch anders besloten wordt. Die onvoorspelbaarheid is iets waar we helaas ook mee moeten dealen."

Koos Biesmeijer, directeur Naturalis, merkt vanuit de zaal op dat de landbouw haar problemen teveel binnen haar eigen sector op willen lossen. „Dan krijg je dus wat er hier gebeurt: een sfeertje van 'niemand snapt ons'. Maak de discussie breder en praat ook eens met natuur- en milieuorganisaties. Je zult zien dat je het over 80 tot 90 procent

KOOS BIESMEIJER, DIRECTEUR NATURALIS:
„DE LANDBOUW WIL HAAR PROBLEMEN TEVEEL
BINNEN HAAR EIGEN SECTOR OPLOSSEN. DAN
KRIJG JE EEN SFEERTJE VAN 'NIEMAND SNAPT ONS'."

ANNIE SCHREIJER-PIERIK, CDA: „WE ZULLEN GEWOON HARDER MOETEN VECHTEN OM MIDDELEN AAN BOORD TE HOUDEN. HET OVERGROTE DEEL VAN DE BOEREN WILLEN DE NEONICOTINOÏDEN TERUG EN GLYFOSAAT BEHOUDEN. DAT HEEFT VOOR MIJ NU VOORRANG.”

eens bent en dat de wederzijdse kennis ook nog eens flink wordt vergroot. Ik wéét nu dat Nederland ver voorop loopt op het gebied van biodiversiteit, mede dankzij gesprekken met landbouwvertegenwoordigers. Die kennis haal je alleen binnen als er vertrouwen is en bereidheid tot samenwerken.”

Schreijer-Pierik vindt breder discussiëren en samenwerken 'op zich' prima, „maar ondertussen komen bedrijven steeds meer in de knel omdat ze hun gewassen niet meer schoon en gezond kunnen houden. We zullen er daarom ook gewoon harder voor moeten vechten om middelen aan boord te houden.

Het overgrote deel van de boeren wil de neonicotinoïden terug en glyfosaat behouden. Dat heeft voor mij nu toch even voorrang.”

'We doen het al goed'

Het slotwoord van de middag komt van akkerbouwer en 'Forward Farmer' **Jasper Roubos**. Hij wil graag benadrukken dat het overgrote deel van de Nederlandse boeren en tuinders de afgelopen jaren prima prestaties heeft geleverd op het gebied van veiligheid en milieu. „Kijk naar de feiten; we doen het gewoon heel goed! Vertel dat gewoon aan iedereen die het horen wil.”

* EFSA: European Food Safety Authority

'DE GEREEDSCHAPSKIST VAN DE TELER STAAT ONDER DRUK: DE SLEUTEL LIGT IN EUROPA'. MET DIT THEMA GING EEN VIJFTAL SPREKERS EN EEN GOED GEVULDE ZAAL MET BELANGSTELLENDE MET ELKAAR IN DEBAT OP DE BAYER FORWARD FARM IN ABBENES.